

MÁTYÁS ZSOLT IMRE

A vasárnap nélküli vasárnap

stand-up comedy szecsksa, avagy Szabadegyetemi előadás a Semmiről, tehát a Mindenről, ami a vízszintesen lebegő 8-as végtelenségében megnyilvánulhat, mint a Teremtő megvilágosodó arca...

Hallottak már a Teremtés nyolcadik napjáról? Nem?

Nagy csoda, hisz ebben a fantasztikus közös hálózati összeborulásban, ebben a családiás fészbuk-lé(t)ben általában mindenki hall, és főleg: tud mindenről és mindenkiről mindent. De sebjaj! Javasolom, tömjük be együtt ezt a hiátust, ezt a nagy közös tudáson tátongó kozmikus fekete lyukat, mely aljas módon elhajlította előlünk az információ szent fényét.

Régóta foglalkoztat – mondhatnánk, bánt – egy gondolat, bár én nem rettegek az ágyban párnák közt való maghalástól, mint Sanyi kolléga¹. Szinte meggyőződés, hogy engem nem onnan szólít majd magához a Kaszás, és még csak nem is személyesen Ő jön értem. Jóakaróim lesznek a zsoldosai, akik szépen a feledés homályába csomagolják kiterített habtestem, miután gondosan alávetették egy hosszas és aprólékos mumifikálási procedúrának. Szerveimet hermetikusan lezárt kanópusz edényekbe rakva, hű rabszolgáimat körém kaszabolva, humorúságában is méltóságot sugárzó mellemet gyorsított eljárásban kiállított posztumusz elismeréseimmel beborítva, ragyogó gyászszertartás keretében bíznak Kháron mester kegyeire, miközben mindenféleszínű hőlégballonok ezreit eregetik majd a levegőbe a szabadság, egyenlőség, testvériség szent nevében.

Na, de félretéve a személyeskedéseket, térjünk vissza az egyelőre még élő lelkeket bántó gondolathoz, ami leginkább egy kívánság. Ha tehetném, szilveszterkor ezt kívánnám magamnak: szeretnék egy gondolatmentes vasárnapot! Kérdések nélkül, válaszok nélkül, ha lehet. Valamint beszélgetések nélkül. Beszélgetés címszó alatt természetesen a semmit-mondást értem. (De ezt önök is egyből megértették, ugye? <smiley emoticon²>) Továbbá: csinálás nélkül. Kell nélkül. Nélkül nélkül. Sőt, ne kerteljünk, hanem mondjuk ki egyenesen: istenigazából egy amolyan vasárnap nélküli vasárnapot szeretnék. Szerintem az az igazi. Olyan, mint a legnagyobb kakaótartalmú fekete csoki. Először összerántja az ember ízlelőbimbóit, aztán szétterül, szétfolyik az egész bensőnkben, elárad, magába szív, és elrepi messze. Na, ilyen vasárnapot szeretnék. (Remélem, tudnak követni. <smiley emotikon>) Ezt kifejejtette a Magasságos Teremtő a Teremtésből. (Áldott legyen a Te Neved, Ádonáj!!!) Azt bezzeg kijárta az esze, hogy magá-

MÁTYÁS ZSOLT IMRE (1968, Marosvásárhely) színész, rendező. 2013 óta közöl írásokat a Váradban és az Erdélyi Riportban.

1. Petőfi Sándor – legyen áldott az Ő neve! –, magyar költő, műfordító (1821–1849). A vele való kollégaságot természetesen nem a költészet, hanem a színház kapcsán értem. Fiatalabb korában ugyanis vándorszínész volt, aztán megkomolyodott, és vándorköltő lett.
2. „Mosolygó” hangulatjel.

nak teremtsen egy pihenőnapot! De azt, hogy nekem is jár egy pihenőnap, arról bizony jóindulatúan megfeledezett. Nem elég, hogy a hét minden napján dolgozni kell, még vasárnap sincs idő a magam számára, mert azt az Úr arra teremtette, hogy Ő pihenjen. Én pedig Őrá gondoljak.

És magamra, vajon, mikor gondolhatnék végre? Na, erre kell a vasárnap nélküli vasárnap. Ha engem kérdeznek, akkor én a magam részéről a teljes hetet ilyen vasárnapra tölténém be. Persze hagynék valahol a vége felé egy napot az Úrnak is, mondjuk a Pénteket. Mert akkor nem kell húst ennie, sőt, ha kedve tartja, akkor egy kicsit böjtölhet is, készülvén a vasárnapra, ugye. És mindeközben szépen rám gondolhatna. Nem? Néha nem ártana felcserélni a szerepeket. Például: teremtek én – egy egész héten keresztül – Számára egy világot, aztán szépen hátradőlök és éljen benne Ő. Én pedig pihenek egy kicsit. És szeretném, ha ezalatt bluest énekelgetne nekem, csak úgy hozsannázás gyanánt. A blues helyett lehet esetleg pulóver vagy egyéb kötött vagy kötetlen cucc is. Például free-jazz. Kíváncsi vagyok, meddig bírná Őmagosságossága? (Áldott legyen a Te Neved, Ádonáj!)

Szeretnék egy olyan vasárnapot, amikor nem érzem magam kilakoltatottnak. Ott bent, tudják? Amolyan lélek-homeless-nek vagy hogy mondjam? Amikor nem a pap vagy a lelkész mondja meg, hogy épp vasárnap van, és mise meg istentisztelet (kötelező megjelenés, megfelelő viselet, nyakkendő, lenyalt haj, egyik oldalon – lehetőleg a jobb oldalon, ugye – a férfiak, másikon a nők), meg ilyenek. Amikor úgy vehetek úrvacsorát, hogy én vagyok az úr és meghívhatom magam egy egész serleg szentelt borra. És ha gyónni akarok, akkor a tükör előtt tehessem, és feloldozást ne interurbán kelljen kérnem, hanem direkt kapcsolatban lehetek a Magosságossal. Piros telefon, forró drót, légi folyosó... Hm?

Szeretnék, ird és mondd egy olyan napot, amikor az elcsépett, hétköznapi négynegyedes, vagy a giccses és álünnepélyes, marcipán ízű, schönbrunn-sárga háromnegyedes ütem helyett például ötnegyedes, hétnegyedes vagy kilencnegyedes, netán tíznegyedes ütemben lehetne élnem. Ilyen ritmusokban szeretnék – és tudok is! – sétálni, lélegezni, hallgatni, szemlélődni, szívdobogni, szeretni.

Igen, az a bizonyos nyolcadik nap, a vasárnap nélküli vasárnap, amikor szabálytalanul lehet létezni. Szabálytalanul és súlytalanul. Amikor nem nehezedik rám a gondolkodva levés (Lájkolják, ugye: cogito, ergo... Tudtam, hogy számíthatok együttműködésükre! <high five emoticon³>), és talán elég, ha csak érzek, ha érzékelem a világot magam körül és: vagyok (ez esetben: COMPREHENDO, ergo sum! <winking emoticon⁴>). Amikor a szokványos és elvárt C-dúr vagy D-dúr helyett például Ű-dúrban szólalhatok meg, és senki vájt fülű nem fogja be a hallókáját, fájdalmas grimasszal adva tudtul, hogy ők érzékeny lelkületűek és zeneértők, és amit én szuszogok, annak hamis az intonációja.

Lenni akarok!!!

3. „Pacsit reá” hangulatjel.

4. „Kacsintó” hangulatjel.

Lenni? És ugyan hogyan kell azt csinálni? – vágnának vissza rögtön többen is Önök közül.

Nem kell csinálni. Csak lenni.

Jó, jó, de hogyan?

Hát csak így egyszerűen, amúgy vasárnapnélküli vasárnapias tempóban, drága feleim és testvéreim az Ūrban és a Fész⁵-ben. Fájdalommentesen, izzadtság nélkül, nyugodtan lélegezve, netán mosolyogva (ez is meg van engedve <smiley emoticon>), kigombolt mandzsettával, nyakkendő nélkül, mezítláb.

Úgy, ahogyan a Valami-korban lehetséges volt. Abban a korban, ami úgy kezdődött, hogy: Volt egyszer, hol nem volt. Kívánságom nem légből, és nem kender-füstből kapott, nem is pszichedelikus, bolygóközi hóbörgésből született: alapja egyrészt egy nagyon távoli, valóság fölötti valós emlék, másrészt a születésem napja. Életem egy megfeszített pillanatában, amikor azt gondoltam, hogy menten szétpattan minden, és rózsaszín meg lila buborékká robban körülöttem a világ, és benne én magam is, tehetetlenségemben lehunytam a szemem, és várni kezdtem. Hogy mire? Semmire. Egyszerűen a semmire. Mert már nem volt mire várnom. Hát a semmire vártam. És akkor beúszott a szemem elé egy emlék. Potosabban homloklebenyem üres vetítővásznán jelent meg egy kép (Vágják, ugye? <smiley emoticon>): fekszem a semmi partján, széttárt karokkal és lebegek. Azaz: vagyok. Nem terhel semmi, nem kerget semmi, mégsem érzem, hogy semmittevő lennék, aki csak úgy lopja a napot és istentelenkedik. A levésem nem semmit levés, hanem a lehető legtöbb, amit tehetek: vagyok, és pusztán létezzem igazolom – és magasztalom – a Teremtést magát. Anélkül, hogy hálát kellene adnom bárkinek, hogy el kellene számolnom bárkinek, hogy lojalitásomat és elkötelezettségemet kellene bizonyítanom bárkinek. És anélkül, hogy bűnösnek kellene éreznem magam, azért mert létezem. Vagyok, azaz létezem – egzisztálok – egy olyan állapotban, amelyben nem ismert az igen és a nem, a jó és a rossz, a te és az én, a jobb és a bal, mert minden középen van (kérem, jól figyeljenek, mert ez a közép később még fontos lesz <winking emoticon>). Minden a maga helyén van. Nincs kilengés, nincs ingázás, és ingadozás sincs. Ez az az állapot, amit én a Teremtés 8-ik napjaként emlegetek. Ekkor nemcsak a síklétezés volt érvényben, mint manapság (A képernyő ablak a világra! Ó, jaj, nekünk, szeretett feleim a boldog szájber wörldben! <crying emoticon⁶>), hanem a térben, sőt a dimenziókban is jelentéseket helyeztet el számunkra a Teremtő. Lénye darabkáit helyezte el bennünk, nekünk adva a Szó teremtőerejét, Magához emelve Teremtményekké nemesített, nem engedve, hogy az Őscsábító Hüllő, az első virtuálszélhámos kreatúráivá váljunk. Nem azért voltam a Teremtés koronája, mert minden más teremtmény négykézláb csoszogott körülöttem, én pedig két lábon ágáltam, miközben fejem elektronikus felhőkben kódosult, lelkem meg optikai szálakban tekergett. Nem kellett félnem attól, hogy ha lefekszem, ha kikapcsol-

5. Ti. facebookban.

6. „Síró” hangulatjel.

lom magam, végzetes hibát követek el, mert láthatatlanná, nemlétezővé válok a vízszintes síkban létezők számára, és fölfalnak a trójai vírusok. Nem pixel-arcom, hanem mélységem volt, nem egy pontban neheztedtem a földre, hanem kiterjedtem minden irányban, anélkül hogy rátelepedtem volna bármire és bárkire. Egy voltam mindennel. Könnyű voltam. Nem ismertem a nehézkedést, nyugodtam lebeghettem a semmi ölén (Mózes!!! Ja, meg a kosár...). Fekvő helyzetben is az időtlenség kegyelme zuhogott rám. Ez volt a vízszintesen lebegő 8-as ideje, a végtelen tudat könnyű, páramentes, kristálytisza pillanata. A végtelen szabadság. Ami látszatra – a síkban! – csak a középpontban összekötődő két üres karika, két nulla. De mögéje bújva, a fátylat félrehajtva felfedi magát a mysterion mega: a közép nem egy pont, hanem egy dimenzió. A pont, ahol megcsavarodik a 8-as: egy híd a DNS két spirálja közt, a kettős semmi fókuszában keletkező végtelen két-irányú feszültség, a szabadság. A közép a kapu magam és MAGAM közt. Csak a Szó-t kellett kimondanom, csak gondolnom kellett, és amit gondoltam, máris: LÉTEZETT.

Az Első Teremtés ideje, ami körülbelül négy milliárd istenévig tartott a nyolcadik napon végződött be.

A zuhanás csak percekig tartott, de utána nagyot huppantam. Amikor Földet értem, testem nehéz lett, egyre inkább a talajba süppedtem. Nagyon nagy erőfeszítembe telt, míg kezeimet kiszabadítottam ebből a fekete, nyúlós ragacsos masszából, és talpra tudtam magam kínlódni. Azóta a fejem ugyan fent van, de a Végtelen puha és szeretetteljes minőség helyett egy valóságos, száraz, és valószínűtlen mennyiség lett a 8-asból. Két hurok, ami gúzsba köt lelket-szellemet, és folyamatos szomjúságot és vágyat generál. Ez a második teremtés története, az ellopott, a hamis teremtés, a kreátorok kigőzölgéséé, amiben csak hét nap van, és csak a kreátorok számára létezik a vasárnap, a semmi partján lebegés kegyelme. Az én nyolcadik napom csupán csak egy évente megismétlődő eseménnyé zsugorodott. Akkor eszébe jutok még azoknak is, akik életükben, életemben nem is láttak, legfeljebb csak képen. Csak egy avatárnak nevezett síkikon tudatja velük, hogy létezem, mégis úgy gondolják: ismernek, ezért a neves napon rám kell (mert így illik!) kattintani. Ezt kéri, sőt elvárja a síklétezés erkölcs-tana, a fészbuk morál.

A nyolcadik napon születtem, ezért hiányzik az Első Teremtés nyolcadik napja. A szabadság ideje és tere, ami a vízszintesen lebegő 8-as infinitívus-szában nyilvánul meg, mint a Teremtő megvilágosodó arca, ami sosem szűnő, önzetlen, állandó és pulzáló szeretet sugároz. Tudom, hogy a síklét kreatúrái nem bírják befogadni ezt az intenzív ragyogást. Még nem találták fel azt a felbontást, ami ennek a kiáradó kegyelemnek testet adhatna. Bár ott lebeg mindenki körül, a kis kreátorocskák sugárzásvédő és látáskorlátozó napszemüvegei okosan megsűrűrik – és nem elfedik! Micsoda huncutság! – a valóság fényét, és csak annyit engednek be belőle, amennyit a kétsí-

